

Christiansborg-konference 18.maj 2018 kl. 9.30-12.30

Globalt svar på globale udfordringer: FN-sporet for flygtninge & migranter

Afsluttende bemærkninger:

1. Jeg vil gerne starte, hvor også Yildiz Akdogan og Carsten Staur startede – i september 2015. Flygtninge og migranter i stort tal er ikke en nyhed – det er historisk set nærmest det normale. Men massebevægelser, som vi så det i efteråret 2015 var alligevel overvældende; det var problemer af et omfang, vi var uforberedt på. Formentlig først og fremmest fordi problemerne kom så tæt på, fordi de var grænseoverskridende. Det var i sin egentlige forstand: 'Problems without passport'. – Og vi havde ikke gjort vores politiske hjemmearbejde – i Danmark, i EU eller globalt, dvs. i FN!

Nationalt og internationalt var vi – synligt for enhver – pinligt uforberedte:

- ingen brugbare løsningsmodeller
- forvirring og politisk uenighed i de enkelte lande
- ingen samarbejdsvilje landene imellem

Resultatet var forudsigeligt: ustabilitet, utryghed og decideret kaos.

2. Det er den barske erfaring, som FN's 193 lande har søgt at råde bod på siden. Først med vedtagelsen af New York-erklæringen i sept. 2016 og beslutningen om at udarbejde to globale aftaler – hhv. for flygtninge og for migranter. Siden med en intensiv forhandlingsproces centreret om New York og Genève. Den proces nærmer sig nu sin afslutning i løbet af efteråret, og med en enkelt undtagelse på migrationsområdet – USA naturligvis – er alle lande fortsat med i processen.
3. Konferencen i dag har understreget, hvorfor det er så vigtigt, at forhandlingerne foregår i FN-regi. Kun derved skabes sikkerhed for, at de lande, hvor flygtninge og migranter skabes såvel som modtagerlandene kan enes om løsninger. Det er også forudsætningen for, at aftalen kan forebygge stigning i de menneskevandringer, vi har set. Udviklingsindsats og langsigtede reformer i udviklingslandene er nødvendige, hvis vi skal nå andet end en midlertidig humanitær nødhjælp.

Og så må vi skabe en langt bedre forståelse af, hvad 'nærområdet' er og kan. Landene i nærområdet er ikke en parkeringsplads for de problemer, som EU og andre rige lande ikke magter. Det er ekstremt skrøbelige lande, hvor flygtninge og migranter uafbrudt er truet på deres eksistens – for slet ikke tale om deres tillid til fremtiden. Den tillid eksisterer ikke, og derfor er familier og børn uafbrudt på jagt efter alternativer – herunder i EU.

4. De to aftaler, som nu er på vej, bliver ikke juridisk bindende. Det vi kan håbe på – måske direkte forvente – er tilbud til os alle om brugbare løsningsmodeller, når vi næste gang bliver udfordret af mange flygtninge og migranter.

- Vi taler ikke om et stop for fremtidige strømme af flygtninge og migranter – det er utænkeligt
- Men vi taler om sikkerhed imod kaos og ubærlig overbelastning af enkeltlande – i og uden for nærømråder – og om human behandling af mennesker, som er tvunget til at bevæge sig over landegrænser.
- Det, vi taler om, er essensen af bæredygtig udvikling, af de 17 Verdensmål og af kravet om, at alle har lige ret: 'leave no-one behind'.

Og sammenlignet med det, som vi oplevede i efteråret 2015 og har oplevet siden, er det nok et fremskridt, som er værd at bemærke.

5. For at lykkes kræver det erkendelse af globalt ansvar og behovet for globalt samarbejde. Tidligere nærmest en selvfølge i form af politisk støtte til FN, som det blev understreget af Holger K. Nielsen – i dag møder man en langt mere valen attitude. Men er det svært at acceptere i en dansk sammenhæng? Det burde det ikke være. Den åbenhed og selvtillid, som det kræver, er præcis det, som har bragt Danmark til det, vi er i dag. – Forhåbentlig har vi med konferencen i dag sat en ny dagsorden i Folketinget.

Grænseoverskridende problemer – 'Problems without passport' – løses kun sammen med andre lande. Vi skal ikke gemme os bag lukkede grænser. Den erkendelse har vi i den grad behov for i Danmark.

Men først og sidst, som det blev sagt af så tydeligt af flere i panelet: Det handler om mennesker – og derfor haster det!

Jørgen Estrup